

UZASADNIENIE

Powód R. W. w pozwie przeciwko (...) S. A. w Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanego 100.000 złotych tytułem zadośćuczynienia, kwoty 1.674,35 złotych tytułem zwrotu kosztów leczenia, kwoty 2.160 złotych tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby, kwoty 306 złotych miesięcznie tytułem renty na zwiększone potrzeby, kwoty 28.257,72 złotych tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od listopada 2008 roku do sierpnia 2009 roku, kwoty 1.333 złotych miesięcznie renty z tytułu utraty zdolności do pracy oraz ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

W toku postępowania pismem z dnia 28 kwietnia 2011 roku powód rozszerzył powództwo do kwoty 400.000 złotych z tytułu zadośćuczynienia. Ostatecznie pismem z dnia 24 lipca 2012 roku powód sprecyzował powództwo wnosząc o zasądzenie na rzecz powoda kwoty 550.000 złotych tytułem dalszego zadośćuczynienia, kwoty 1.797,23 złotych tytułem odszkodowania za koszty leczenia za okres od lipca 2009 roku do września 2010 roku, kwoty 4.307,89 złotych tytułem zwrotu kosztów stołu pionizującego, kwotę 70.357,67 złotych tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od marca 2009 roku do września 2010 roku, renty po 5.436 złotych miesięcznie za okres od października 2010 roku do grudnia 2010 roku, 5.439 złotych miesięcznie od stycznia 2011 roku i na przyszłość, kwoty 28.257,72 złotych tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od listopada 2008 roku do sierpnia 2009 roku, kwoty po 1.333 złotych miesięcznie renty z tytułu utraty zdolności do pracy zarobkowej, ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

Pismem z dnia 13 listopada 2013 roku powód rozszerzył powództwo w zakresie zadośćuczynienia wnosząc o zasądzenie na jego rzecz kwoty 1 mln. złotych.

Pozwany powództwa nie uznał i wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 1 listopada 2008 roku powód jako pasażer samochodu marki F. (...) brał udział w wypadku w którym doznał obrażeń ciała.

Z miejsca zdarzenia powód został przewieziony do Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. gdzie przebywał do 28 listopada 2008 roku. W wyniku wypadku powód doznał urazu wielomiejscowego, złamania łuków C5, C6, C7, z wglębieniem odłamów do kanału kręgowego, zwicnięcia kręgosłupa na poziomie (...) z krytycznym zwężeniem kanału kręgowego, złamania wyrostka kołczystego TH1, urazu odcinka szyjnego rdzenia kręgowego, niedowładu kończyn górnych, bezwładu kończyn dolnych, stłuczenia płuca lewego, niewydolności oddechowej (zastosowano tracheotomię czasową), także przeszedł zapalenie płuc. W trakcie pobytu w szpitalu był operowany i doszło do operacyjnego odbarczenia rdzenia kręgowego przez laminectomię oraz stabilizację przednią implantem międzytrzonowym i płytką łączącą C6- (...) śrubami. Następnie został przewieziony do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) Centrum (...) w T., gdzie pozostał do 31 marca 2009 roku. W trakcie tego pobytu u powoda wystąpiły stany septyczne wymagające zastosowania antybiotyków o szerokim spektrum działania. W tym czasie powód nadal oddychał przez rurkę tracheotomijną oraz miał cewnikowany pęcherz moczowy. Był także adaptowany do wózka inwalidzkiego.

W dniach od 24 czerwca do 29 czerwca 2009 roku powód przebywał na Oddziale Rehabilitacyjnym w C., a następnie od 4 września 2009 roku do 16 października 2009 roku na Oddziale Rehabilitacyjnym w B.. Dodatkowo w 2009 roku powód korzystał z prywatnej rehabilitacji przez dwa miesiące.

/dowód: karty informacyjne leczenia szpitalnego k. 13-16, k. 84-85, 87-89, 94, 104-112, karta obserwacji k. 83, badanie CT k. 91/.

Od dnia wypadku powód R. W. jest sparaliżowany od pasa w dół, ale także występuje u niego niedowład kończyn górnych. Od zdarzenia nadal utrzymuje się czterokończynny niedowład, występuje neurogenna dysfunkcja zwieraczy z nieotrzymaniem moczu i kału, zaburzeniami czucia powierzchownego i głębokiego, zanik mięśnia przedramienia lewego. Wysokości uszczerbku na zdrowiu z dziedziny neurologii biegły ocenił na 115 % na podstawie pkt 93a i 89a Rozp. Min. P i P. S., z dnia 18 grudnia 2002 roku. Stopień cierpień fizycznych i psychicznych związanych z wypadkiem i procesem leczenia ocenić należy na bardzo duży. Powód wymaga stałej pomocy osób trzecich w zakresie około 10 godzin dziennie na dobę.

/dowód: opinia biegłego neurologa M. K. k. 100-102, zeznania biegłego k. 619-619 odwrot/

Z punktu widzenia biegłego neurochirurga uszczerbek na zdrowiu wynosi 120 % stałego uszczerbku na zdrowiu. Opinia ta w zakresie 100 % uszczerbku na zdrowiu ujmuje ustalenia biegłego neurologa i przytacza ten sam pkt. 93a Rozp. Min. P i P. S., z dnia 28 grudnia 2002 roku /Dz. U. z dnia 28 grudnia 2002 r./

/dowód opinia biegłego W. P. k. 118 – 120/

U powoda R. W. biegły neurolog rozpoznał pęcherz neurogeny z zaburzeniami zwieraczy i wypriercza. Utrzymuje się infekcja dróg moczowych. Z tego powodu uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 40 %. Koszt leczenia powoda kształtuje się między 200-300 złotych miesięcznie.

/dowód opinia biegłego M. P. k. 158-159/

Uszczerbek na zdrowiu ze względu na ograniczenie ruchów wynosi 15 % według pozycji 89a, którą to pozycję w swej opinii uwzględnił biegły neurolog.

/dowód: opinia biegłego R. E. k. 168/

W skutek wypadku powód doświadczył zaburzenia adaptacyjnego w postaci „krótkiej reakcji depresyjnej” nie będącej przyczyną powstania długotrwałego lub trwałego uszczerbku na zdrowiu. Powód nie wymaga leczenia psychiatrycznego. Ze względu na stan psychiczny powód nie wymaga opieki i pomocy osób trzecich w czynnościach życia codziennego.

/dowód: opinia biegłego K. G. k. 196-198/

Zaburzenia seksualne jak znaczące obniżenie libido, brak erekcji psychogennej, brak wytrysku i orgazmu ora impotencję biegła specjalista położnictwa ginekologii i seksuologii oceniła na 70%.

/dowód opinia biegłej M. M. k. 202- 204, 250/

Powód wymaga przez całe życie 1-2 godzinnych ćwiczeń usprawniających w celu utrzymania i poprawy siły mięśniowej kończyn górnych, obręczy barkowej i grzbietu. U powoda wskazania do masażu klasycznych kończyn górnych i grzbietu w cyklach 10 zabiegowych 1 x na 3 miesiące, celem poprawy ukrwienia tkanek i zwiększenia masy mięśniowej. Potrzeb rehabilitacyjnych powoda uzupełniająca służba zdrowia nie jest w stanie zapewnić. Ze względu na warunki zamieszkania powoda niemożliwe jest korzystanie z rehabilitacji ambulatoryjnej. Na terenie województwa (...) cena za 1 terapię 60 minutową mieści się w granicach 50-90 złotych.

/dowód: opinia biegłej G. B. k.264-269, 339 – 340/.

Słuczenia płuca lewego z niewydolnością oddechową daje trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 30%.

/dowód: opinia biegłej T. B. k. 277-279/

Zniekształcenie powłok ciała będących bezpośrednim następstwem urazu oraz wynikiem jego leczenia daje 5% uszczerbku na zdrowiu.

/dowód: opinia biegłego T. Z. k. 392, 394/.

Zastosowanie u powoda tracheotomii nie spowodowała uszczerbku na zdrowiu.

/dowód: opinia biegłego M. Z. k. 316 i 316 odwrót/

W powoda problemy ciśnieniowe pozostają w związku przyczynowym z wypadkiem i rozstrojem zdrowia u powoda będącego jego następstwem. Koszty leczenia w tym miesięcznie kształtują się w granicach od 40 do 100 złotych.

/dowód: opinia biegłego T. N. k. 445-448/

W związku z doznanymi uszkodzeniami ciała zakres niezbędnych stałych czynności pielęgnacyjnych obejmują codzienna higiena cewki, oraz wymiana cewki moczowej i worka na mocz, prowokacja wypróżnień, codzienne natłuszczanie i pielęgnacji całej skóry, masowanie, dobór odpowiedniej diety, kontrola nawodnienia, stosowanie udogodnień, gimnastyka oddechowa. Powód musi stosować środki do pielęgnacji ciała w postaci środków higienicznych, środków do nawilżania i odżywiania skóry, środków do pielęgnacji błon śluzowych, musi stosować podkłady higieniczne, pieluchomajtki lub wkładki męskie, cewniki, worki na mocz, plastry, pasy i pończochy uciskowe.

/dowód opinia biegłej z zakresu pielęgniarstwa M. J. k. 472 – 476, 524, 569-570/

W wyniku wypadku w okresie od lipca 2009 roku do września 2010 roku powód poniósł koszty leczenia związane z zakupem leków, dojazdami na rehabilitację, zakup środków higienicznych, tj. worków na mocz, podkładów higienicznych na kwotę 1797,23 złotych.

/dowód: faktury k. 18-42, k. 129 – 135/

Powód 15 listopada 2011 roku w celu rehabilitacji zakupił stół pionizujący za kwotę 4. 307,89 złotych.

/dowód: faktura k. 297/

Przez cały czas powód dokonywał zakupów leków oraz środków medycznych.

/dowód: faktury: k. 136-152, 178-180, 296, 298-312, 363-367, 400-411/

Rzeczywisty miesięczny koszt opieki i pomocy sprawowanej nad powodem wynosi 10 godzin dziennie. Przyjmując stawkę godzinową 10 złotych w skali miesiąca wynosi 3.000 złotych. Powód od marca 2009 roku otrzymuje od pozwanego miesięczną rentę w wysokości 2.880 złotych. Skapitalizowana rocznie za okres od marca 2009 roku do sierpnia 2010 roku wynosi 2.160 złotych.

/dowód: opinia biegłego M. K. k. 100-102, 616-619/

Powód wymaga pomocy osób trzecich. Dzienny wymiar opieki wynosi 12 godzin Przyjmując stawkę 7 złotych za godzinę obowiązującej na terenie Ł. łączna kwota opieki wynosi 2.520 złotych.

/dowód: zaświadczenie z (...) k. 186/

Wydatki związane z zakupem leków, środków higienicznych, pieluchomajtek, wynosi około 241 złotych. Koszt środków pielęgnacyjnych i higienicznych wynosi kwotę 200 złotych. Powód wymaga codziennych 1-2 godzinnych ćwiczeń usprawniających, Koszt godziny rehabilitacji wynosi średnio 70 złotych. Koszt dojazdu rehabilitanta wynosi 30 złotych. Stąd też koszt z tego tytułu wynosi 4050 złotych miesięcznie. Koszty masażów medycznych, koszty turnusów

rehabilitacyjnych, zakupu wózka, materaca przeciwoleżynowego, dojazdów wynosi kwotę 5437 złotych w skali miesiąca.

/dowód: opinia biegłego G. B. k. 264 – 269, 339-340, biegłej M. J. k. 472-477, 524, 569-570/

Powód przed wypadkiem był zatrudniony w firmie (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy o pracę oraz w firmie (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy o dzieło. Łączny miesięczny dwóch powodów wynosił 3166 złotych netto. Pozwane Towarzystwo wypłaca powodowi 1833 złotych renty z tytułu niezdolności do pracy. Powód zgodnie z orzeczeniem orzecznika ZUS jest trwale niezdolny do pracy. Od 1 grudnia 2008 do 30 maja 2009 roku powód otrzymywał zasiłek chorobowy z ZUS w kwocie 2901,28 złotych. Renta wyrównawcza za okres od listopada 2008 roku do sierpnia 2010 roku wynosi 28.257,72 złotych. Różnica z tytułu utraconych dochodów wynosi 1333 złotych miesięcznie.

/dowód: orzeczenia lekarza ZUS k. 43, 43 odwrót, zaświadczenie o dochodach k. 47, 49, oświadczenie firmy (...) oraz (...) Konsorcjum (...), k. 45, 46, decyzja pozwanego Towarzystwa k. 52, 53/

Pozwany z tytułu zadośćuczynienia przyznał powodowi 150 000 złotych.

/dowód: decyzja k. 50-51/

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stosownie do treści art. 445 k.c. Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Zadośćuczynienie stanowi formę rekompensaty pieniężnej z tytułu szkody niemajątkowej. Podstawą żądania z art. 445 k.c. jest doznana krzywda niemajątkowa w postaci ujemnych przeżyć związanych z cierpieniami psychicznymi i fizycznymi poszkodowanego.

Bezspornym w sprawie jest, iż powód doznał 100 % uszczerbku za zdrowiu. Jest człowiekiem młodym, który utracił zarówno możliwość prawidłowego funkcjonowania fizycznego jak i funkcjonowania w społeczeństwie. Powód stał się inwalidą bez jakiegokolwiek szans na polepszenie stanu swojego zdrowia. Wymaga opieki ze strony osób trzecich bez możliwości samodzielnego funkcjonowania.

Zdaniem Sądu doznany przez powoda uszczerbek na zdrowiu oraz skutki tego uszczerbku powodują, iż zadośćuczynienie które ma przede wszystkim charakter kompensacyjny, tym samym jego wysokość w tym przypadku winna przedstawiać odczuwalną wartość. Ze wszystkich opinii sporządzanych przez biegłych jednoznacznie wynika, iż powód nie jest w stanie bez pomocy osób trzecich egzystować. Z opinii tych także wynika, że obecnie stan zdrowia powoda nie rokuje jego poprawy.

W tej sytuacji Sąd uznał wysokość zadośćuczynienia na kwotę 400.000 złotych. Biorąc pod uwagę, iż pozwany przyznał powodowi kwotę 150.000 złotych z tytułu zadośćuczynienia Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 250.000 złotych.

Niewątpliwym jest, iż żądana kwota nie jest w stanie zrekompensować utraty zdrowia, jednakże nie może być one nadmierne a więc powinno być utrzymane w rozsądnych granicach.

Zdaniem Sądu zadośćuczynienie w tej kwocie spełnia wymóg odpowiedniej sumy z art. 445 k.c.

Art. 444 § 1 k.c. stanowi, iż w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmujące wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Koszty te obejmują koszty leczenia (pobytu w szpitalu, konsultacji u specjalistów, dodatkowej pomocy pielęgniarstwa, koszty leków), specjalnego odżywiania, nabycia protezy i innych koniecznych aparatów (por. wyrok SN z dnia 16 stycznia 1981 roku, IC 455/80 OSPiKA 1981 poz. 223,) wydatki związane z przewożeniem chorego do szpitala i na zabiegi, z przejazdami osób bliskich w celu odwiedzenia chorego, kwoty zabiegów rehabilitacyjnych (por. wyrok SN z 4 października 1973 roku II CR 365/73, OSN 1974, poz. 147)

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził w punkcie 2 wyroku na rzecz powoda kwoty z tytułu wydatków na leczenie, jak i zakupu stołu pionizującego. Z przedstawionych faktur wynika, iż wydatki z tego tytułu były zdecydowanie wyższe. Bezsportnym jest także to, iż niezbędnym dla rehabilitacji powoda jest zakup stołu pionizującego.

Bezsportnym w ocenie Sądu jest również fakt, iż powód wymagał opieki osób trzecich. Bezpośrednio po wypadku Sąd uznał, iż czas opieki na dobę 10 godzin dziennie nie jest wygórowany skoro biegły M. K. wydając opinię 30 grudnia 2010 roku w dwa lata po zdarzeniu przyjął ten sam czasokres opieki. Z pewnością we wstępnym okresie po wypadku był on zdecydowanie większy niż obecnie. Przyjmując 10 złotych za godzinę za okres od marca 2009 roku do sierpnia 2010 roku daje to kwotę 2160 złotych przy uwzględnieniu kwoty 2880 złotych miesięcznie wypłacanej przez pozwanego z tytułu renty na zwiększone potrzeby w kwocie 2880 złotych ($104 \times 10 \text{ zł} \times 30 \text{ dni} = 3.000 \text{ złotych}$) 2880 daje to $120 \text{ zł} \times 18 \text{ miesięcy} = 2160 \text{ złotych}$.

Art. 444 § 2 k.c. stanowi, iż jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły się widoki powodzenia a na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

W ocenie Sądu przesłanki odpowiedzialności z tego tytułu w przypadku powoda zostały spełnione. Utracił on całkowicie zdolność do pracy zarobkowej, a nadto zwiększyły się jego potrzeby w związku z doznanymszczerbkiem na zdrowiu, konieczności stałego leczenia jak i rehabilitacji. Z tych też względów Sąd zasądził na rzecz powoda rentę na zwiększone potrzeby w kwocie 5 437 złotych. Na kwotę tę złożyły się kwoty opieki osób trzecich 12 godzin dziennie $\times 7 \text{ złotych} = 2520 \text{ złotych}$ miesięcznie, zakup cewników, podkładów na łóżko, leków, pieluchomajtek kwota 241,6 złotych miesięcznie, zakup środków pielęgnacyjnych i higienicznych kwota 200 złotych miesięcznie, koszt 1,5 godzinnych ćwiczeń rehabilitacyjnych ($1,5 \text{ h} \times 70 \text{ złotych} \times 30 = 4050 \text{ złotych}$), masaże klasyczne kończyn dolnych i górnych w cyklu 10 zabiegów raz na 3 miesiące przy koszcie masażu 50 złotych co w ujęciu miesięcznym wynosi 166, 5 złotych, przy uwzględnieniu 100 złotych koszt dojazdu masażysty daje to 266,50 złotych, koszt dojazdu i zakupów zabiegów dektoterapeutycznych lewej ręki wynosi 95,60 złotych, koszt pobytu z opiekunem w kompleksie rehabilitacyjnym w sanatorium 414,75 złotych w skali miesiąca, koszt zakupu wózka inwalidzkiego oraz materaca przeciwoleżynowego daje kwotę 111 złotych miesięcznie, koszty dojazdów na rehabilitację 420 złotych miesięcznie daje to kwotę 8.317 złotych. Odejmując od tej kwoty kwotę 2880 złotych z renty wypłacanej przez pozwanego daje to kwotę 5437 złotych. Kwoty te znajdują zdaniem Sądu uzasadnienie także w opinii biegłych: biegłego M. P., R. E., G. B., T. Z., T. N., M. J..

Sąd zasądził także na rzecz powoda tytułem skapitalizowanej renty kwotę 28.257,72 złotych za okres od listopada 2008 roku do sierpnia 2010 roku. Sąd w wyroku ustalił to za okres od listopada 2008 roku do sierpnia 2009 roku co jest to wynikiem błędu w tym zakresie.

Z uwagi na różnicę w wynagrodzeniu jakie powód by pobierał gdyby pracował a aktualnie pobieranej renty. Sąd tytułem renty uzupełniającej za sadził a rzecz powoda kwotę 1333 złotych.

Sąd ustalił także odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku jakie mogą ujawnić się u powoda w przyszłości.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 48 k.p.c.